

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė. Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas

(COM(2018) 259 final – 2018/0123 (COD))

(2018/C 367/08)

Pranešėjas **Antonello PEZZINI**

Konsultavimasis	Europos Parlamentas, 2018 5 28 Taryba, 2018 5 29
Teisinis pagrindas	Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 114 straipsnis
Atsakingas skyrius	Bendrosios rinkos, gamybos ir vartojimo skyrius
Priimta plenarinėje sesijoje	2018 7 12
Plenarinė sesija Nr.	536
Balsavimo rezultatai	147/0/2
(už / prieš / susilaikė)	

1. Išvados ir rekomendacijos

1.1. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas (EESRK) visada tvirtino, kad veiksminga muitų sąjunga yra būtina Europos integracijos proceso sąlyga siekiant užtikrinti tinkamą, saugų ir skaidrų laisvą prekių judėjimą, geriausiai pasirūpinti vartotojų ir aplinkos apsauga, didinti užimtumą ir veiksmingai kovoti su sukčiavimu ir padirbinėjimu.

1.2. EESRK pabrėžia, kad svarbu užtikrinti skaidrią ir aiškią reglamentavimo sistemą, kuri būtų vienodai taikoma visiems veiklos vykdytojams ir viešiesiems bei privatiesiems subjektams, veikiantiems Sąjungos muitų teritorijoje, nustatant apibrėžtis, procedūras ir konkrečius terminus į Sąjungos muitų teritoriją įvežamoms arba iš jos išvežamoms prekėms ir taip sudarant sąlygas muitų sąjungai veikti veiksmingai ir laikantis bendros prekybos politikos.

1.3. Todėl EESRK pritaria siūlomai reglamentavimo sistemai, t. y. šiems veiksams:

- iš dalies pakeisti Sąjungos muitinės kodekso (SMK) nuostatas ir technines taisykles,
- ištaisyti technines ir praleidimo klaidas ir suderinti kodeksą su tarptautiniu ES ir Kanados susitarimu (IEPS),
- Italijos prašymu į ES muitų teritoriją įtraukti Italijos Kampionės savivaldybę ir Italijai priklausančią Lugano ežero dalį.

1.4. EESRK mano, kad Sąjungai ir šalims, su kuriomis ji yra sudariusi laisvosios prekybos susitarimus, labai svarbu remti šį bendrą įsipareigojimą, kurio tikslas – palengvinti laisvą ir sąžiningą prekybą gyvybingoje ir į ateitį orientuotoje visuomenėje, siekiant skatinti ekonominę veiklą ir bendras vertybes bei idėjas, kurios buvo konkrečiai apibrėžtos 1986 m. Suvestiniame Europos akte, 1992 m. Muitinės kodekse, vėliau patobulintame 2013 m. Sąjungos muitinės kodeksu (SMK), ir kurios pasiūlymo forma įtrauktos į 2021–2027 daugiametę finansinę programą siekiant Sąjungoje užtikrinti veiksmingesnį bendradarbiavimą muitų ir mokesčių srityje.

1.5. „Teritorinių anklavų“ įtraukimo klausimu Komitetas rekomenduoja ypatingą dėmesį skirti tam, kad tuo pačiu metu būtų padaryti būtini Direktyvos 2008/118/EB (Akcizų direktyva) ir Direktyvos 2006/112/EB (PVM direktyva) pakeitimai.

1.6. EESRK prašo, kad 2021 m. Komisija jam pateiktų planuojamą parengti SMK teisinės sistemos laikotarpio vidurio vertinimą, kad jis galėtų įvertinti, ar šiuo reglamentu padaryti pakeitimai yra tinkami ir ar veiksmingos bendros skaitmeninės sistemos, kurios tuo laikotarpiu jau turėtų veikti.

2. Įžanga

2.1. Muitų sąjunga priklauso išimtinai Europos Sąjungos kompetencijai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 3 straipsnį, o Sąjungos muitinės kodeksas (SMK) leido:

— suderinti ankstesnes skirtingas taisykles,

— taikyti vienodą požiūrį,

— teisėtai taikyti sankcijas.

2.2. Nuo 2016 m. gegužės 1 d. įsigaliojo naujos muitinės taisyklės, kurių tikslas – palengvinti Europoje veikiančių įmonių padėtį ir siekti didesnės vartotojų apsaugos. Nauju SMK atliktas plataus masto ES muitų teisės aktų, įsigaliojusių 1992 m., modernizavimas.

2.3. 1986 m. Suvestiniu Europos aktu, įsigaliojusiu 1987 m. liepos mėn., buvo pradėtas trijų etapų (1990 m. – laisvas kapitalo judėjimas, 1993 m. – laisvas prekių judėjimas ir 1999 m. bendros valiutos įvedimas) procesas, sukūręs pagrindą Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 28 straipsnio nuostatomis: „[...]tarp valstybių narių uždraudžiami importo ir eksporto muitai bei visi lygiaverčio poveikio mokėjimai[...]“.

2.4. Po 1992 m. kodekso ir 2008 m. reglamento, 2013 m. buvo priimtas šiuo metu galiojantis SMK, papildytas įvairiais deleguotaisiais ir įgyvendinimo aktais, kuris yra Europos muitų sąjungos kertinis akmuo; remiantis šiuo kodeksu, į Sąjungą įvežamos ir iš jos išvežamos prekės už daugiau nei 3 000 mlrd. EUR.

2.5. Įsigaliojus naujoms esminėms Reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, nuostatomis, per konsultacijas su valstybėmis narėmis ir įmonėmis buvo nustatyta klaidų ir techninių trūkumų, kuriuos reikia ištaisyti siekiant užtikrinti teisinį tikrumą ir nuoseklumą.

2.6. Iš tiesų ES muitų teritorija ne visiškai sutampa su geofizine ES teritorijų visuma. Pavyzdžiui, kai kurios įvairių nacionalinių teritorijų dalys neįtrauktos į ES muitų teritoriją, tačiau yra tokių teritorijų, kurios, nors ir nėra Sąjungos geofizinės teritorijos dalis, yra visais požiūriais laikomos muitų teritorijos dalimi.

2.7. ES muitų teritorijai priklauso Austrijos Jungholco ir Mittelbergo teritorijos, Monako Kunigaikštystė, San Marino Respublika, Prancūzijos užjūrio departamentai (Martinika, Gvadelupa, Prancūzijos Gviana ir Reunionas), Meno salos ir Kanarų salos, tuo tarpu kai kurios teritorijos, būdamos geofizinės ES teritorijos dalimi, nėra įtrauktos į ES muitų teritoriją: Farerų salos, Helgolando sala, Biusingeno teritorija, Seuta ir Melilja, Prancūzijos užjūrio teritorijos (Prancūzijos Polinezija, Volisas ir Futūna, Naujoji Kaledonija ir Prancūzijos Pietų ir Antarkties Sritys, Majoto savivaldybė, Sen Pjeras ir Mikelonas), Livinjo. Į ES muitų teritoriją iki šiol neįtrauktos Italijos Kampionės savivaldybė ir Italijai priklausančiui Lugano ežero dalis, esanti tarp Ponte Tresa ir Porto Ceresio, dėl kurių įtraukimo Italija yra pateikusi prašymą.

2.8. ES derybos su Kanada dėl išsamaus ekonomikos ir prekybos susitarimo (IEPS) buvo užbaigtos 2014 m. rugsėjo mėn., 2016 m. spalio 28 d. priimtas Tarybos sprendimas (ES) 2017/37 dėl jo pasirašymo. 2017 m. rugsėjo 21 d. įsigaliojusiu susitarimu buvo panaikinta 99 % muitų ir daug kitų kliūčių, iki šiol trukdžiusių prekybininkams.

2.9. IEPS susitarime, dėl kurio Komitetas ne kartą išreiškė savo nuomonę⁽¹⁾, yra daug svarbių su muitais susijusių aspektų, kadangi, kaip numatyta susitarimo 1 straipsnio 4 dalyje, sukurama Kanados ir Europos Sąjungos laisvosios prekybos zona, atsižvelgiant į GATT (1994 m.)⁽²⁾ XXIV straipsnį ir GATS⁽³⁾ V straipsnį. Bet kokių atveju susitarimas neturi įtakos jokiems ankstesniems susitariančių šalių teisėms ir įsipareigojimams pagal PPO sutartį, nei pagal kitus susitarimus, kuriuose dalyvauja šios šalys⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ OL C 48, 2011 2 15, p. 87; OL C 332, 2015 10 8, p. 45; OL C 227, 2018 6 28, p. 27.

⁽²⁾ Bendrasis susitarimas dėl muitų tarifų ir prekybos.

⁽³⁾ Bendrasis susitarimas dėl prekybos paslaugomis.

⁽⁴⁾ Žr. IEPS 1 straipsnio 5 dalį.

2.10. Jei nenurodyta kitaip, laisvosios prekybos zona apima ⁽⁵⁾:

- Kanados sausumos teritoriją, oro erdvę, vidaus vandenį ir teritorinę jūrą, taip pat išskirtinę ekonominę zoną, kaip nustatyta Kanados vidaus teisėje, laikantis 1982 m. gruodžio 10 d. Montego Bėjuje priimtų Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijos (UNCLOS ⁽⁶⁾) V dalies, Kanados žemyninį šelfą, kaip nustatyta Kanados vidaus teisėje, laikantis UNCLOS VI dalies,
- Europos Sąjungos teritorijas, kuriose taikoma Europos Sąjungos sutartis ir Sutartis dėl Europos Sąjungos veikimo, pagal tose sutartyse nustatytas sąlygas. Šio Susitarimo nuostatos, susijusios su prekėmis taikomu muitų tarifų režimu, taip pat taikomos šiuose punktuose nenurodytoms Europos Sąjungos muitų teritorijos dalims.

2.10.1. ES ir Kanada kartu su IEPS pasirašė bendrą aiškinamąjį dokumentą ⁽⁷⁾, kuris turi teisinę galią ir kuriame aiškiai bei nedviprasmiškai nurodomas Kanados ir Europos Sąjungos susitarimo turinys kai kuriuose IEPS straipsniuose, pavyzdžiui, susijusiuose su naująja investicijų teismų sistema, reglamentavimo teise, viešosiomis paslaugomis ir aplinkos bei darbo apsauga.

2.10.2. Reguliariuose konsultacijose su valstybėmis narėmis ir įmonėmis buvo nustatyta klaidų ir techninių trūkumų, kuriuos reikia ištaisyti siekiant užtikrinti teisinį tikrumą ir nuoseklumą. Šiomis aplinkybėmis pateikiami Komisijos pasiūlymai, įskaitant SMK suderinimą su tarptautiniu susitarimu, kuris priimant kodeksą dar nebuvo įsigaliojęs, ir Italijos prašymą į ES muitų teritoriją įtraukti dalį jos teritorijos.

3. Komisijos pasiūlymai

3.1. Komisija siūlo iš dalies pakeisti ES muitinės kodeksą siekiant:

- ištaisyti technines ir praleidimo klaidas, taip pat suderinti SMK su tarptautinių susitarimų, kurie, kaip, pavyzdžiui, Kanados ir ES išsamus ekonomikos ir prekybos susitarimas (IEPS), SMK priėmimo momentu dar nebuvo įsigalioję, nuostatomis,
- pakeisti Sąjungos muitų teritorijos apibrėžtį įtraukiant Italijos Kampionės savivaldybę ir Italijai priklausančią Lugano ežero dalį,
- numatyti specialias ir papildomas nuostatas dėl sprendimų ir procedūrų, susijusių su: privalomąja tarifine informacija (PTI), įvežimo bendrąja deklaracija, deklaracija dėl laikinojo saugojimo, išvežimo bendrąja deklaracija arba pranešimu apie reeksportą, atleidimu nuo importo muitų, laikinojo išvežimo perdirbti procedūra.

4. Bendrosios pastabos

4.1. EESRK visiškai pritaria Komisijos tikslui atlikti techninius Sąjungos muitinės kodekso (SMK) pakeitimus siekiant užtikrinti, kad kodeksas atitiktų Europos įmonių konkurencingumo gerinimo tikslus, taip pat geriau apsaugoti Sąjungos finansinius ir ekonominius interesus, kurti geresnes darbo vietas ir užtikrinti ES vartotojų saugumą.

4.2. EESRK pabrėžia, kad IEPS skiriamas didelis dėmesys prekybai ir darniam vystymuisi, taip pat pabrėžia bendrame aiškinamajame dokumente priimtų priimtų susitarimo šalių įsipareigojimų stiprinti savo nuostatas svarbą ir teigiamą požiūrį į naują modelį, kuris buvo priimtas investiciniams ginčams spręsti.

4.3. Todėl Komitetas teigiamai vertina ketinimą suderinti ES reglamentavimo ir su Kanada pasirašyto susitarimo nuostatas, visų pirma šiais klausimais:

- privalomoji tarifinė informacija,
- laikinasis saugojimas,
- įvežimo bendroji deklaracija ir duomenys, įtraukiami tais atvejais, kai nepateikiama iki atvežimo teikiama informacija apie ne Sąjungos prekes,

⁽⁵⁾ Žr. IEPS 1 straipsnio 3 dalį.

⁽⁶⁾ *Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencija*.

⁽⁷⁾ Dokumente, kurį Taryba priėmė pasirašymo metu 2016 m. spalio 28 d., išdėstyta, kaip IEPS reikėtų aiškinti pagal Vienos konvencijos dėl tarptautinių sutarčių teisės 31 straipsnį: <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-13541-2016-INIT/lt/pdf>.

- laikinojo saugojimo deklaracijos pripažinimas negaliojančia,
- visiškas atleidimas nuo importo muitų tam tikrais atvejais,
- deklaracijos pripažinimo negaliojančia konkrečios sąlygos laikinojo saugojimo deklaracijos, išvežimo bendrosios deklaracijos arba pranešimo apie reeksportą atvejais.

4.4. EESRK pritaria Italijos Vyriausybės prašymui nuo 2019 m. sausio 1 d. į Sąjungos muitų teritoriją įtraukti Italijos Kampionės savivaldybę ir Italijai priklausančią Lugano ežero dalį.

4.5. Komitetas rekomenduoja kartu su šiuo įtraukimo procesu atlikti būtinus Direktyvos 2008/118/EB (Akcizų direktyva) ir Direktyvos 2006/112/EB (PVM direktyva) pakeitimus, kurie turi būti taikomi nuo tos pačios 2019 m. sausio 1 dienos.

4.6. Komitetas prašo, kad 2021 m. Komisija jam pateiktų planuojamą parengti vertinimą dėl šiuo pasiūlymu dėl reglamento iš dalies keičiamos SMK teisinės sistemos veiksmingumo, nuoseklumo ir teisingumo.

2018 m. liepos 12 d., Briuselis

*Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto
pirmininkas
Luca JAHIER*
